

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
των Περιφερειών

european
youth forum

Ο Χάρτης της ΕΕ για τη Νεολαία και τη Δημοκρατία

- α) Ο Χάρτης αυτός διατυπώνει συγκεκριμένες συστάσεις σχετικά με τη δημοκρατική συμμετοχή των νέων στην κοινωνική και πολιτική ζωή και δημόσια ζωή σε τρία επίπεδα διακυβέρνησης: το τοπικό και περιφερειακό επίπεδο· το εθνικό επίπεδο· και το ευρωπαϊκό επίπεδο. Επιχειρεί να διαμορφώσει και να εδραιώσει έναν φιλικό προς τους νέους δημοκρατικό χώρο, με μέλημα η φωνή των νέων να εκπροσωπείται επίσημα, συνεχώς και μόνιμα στην Ευρωπαϊκή Ένωση.
- β) Ακολουθεί μια συμμετοχική προσέγγιση, στην οποία συμμετέχουν οι νέοι μέσω πολυάριθμων οργανώσεων νεολαίας, συμπεριλαμβανομένων των κλάδων της νεολαίας τόσο των εθνικών όσο και των ευρωπαϊκών κομμάτων, καθώς και της κοινότητας του προγράμματος «Νέοι Αιρετοί Πολιτικοί».
- γ) Οι προτεινόμενες συστάσεις που υπέβαλαν οι προαναφερθέντες εκπρόσωποι της νεολαίας χρησιμεύουν ως κατευθυντήριες γραμμές προς συζήτηση και παραδείγματα που πρέπει να ακολουθηθούν.
- δ) Τα θέματα του Χάρτη χωρίζονται στους ακόλουθους τέσσερις τομείς:
1. εκπαίδευση, συνεργασία, ενημέρωση
 2. ενδυνάμωση των νέων, ηγεσία και δημοκρατική συμμετοχή
 3. ο ρόλος των νέων τεχνολογιών και της ψηφιοποίησης
 4. ενσωμάτωση της διάστασης της νεολαίας στις πολιτικές και την πολιτική εκπροσώπηση

I. Συστάσεις για την εκπαίδευση, τη συνεργασία, την ενημέρωση

Σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο:

1. Ενίσχυση της αγωγής του πολίτη, καθώς και της εκπαίδευσης σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, ως θεμελιώδη παράγοντα για την ενεργό και ενημερωμένη συμμετοχή στα κοινά και για τη δημοκρατική συμμετοχή· παράλληλα με την αναγνώριση και την υποστήριξη των οργανώσεων νεολαίας ως κέντρων ικανοτήτων όπου πραγματοποιείται επίσης η αγωγή του πολίτη.
2. Διασφάλιση ότι τα ίδια τα σχολεία είναι δημοκρατικοί θεσμοί, με τη συμμετοχή των μαθητών σε δημοκρατικές δομές και συμπεριλαμβάνουν συμμετοχικές πρωτοβουλίες στην αγωγή του πολίτη, προωθώντας παράλληλα την ανάπτυξη δεξιοτήτων που σχετίζονται με την ιδιότητα του πολίτη πέραν των σχολικών εγκαταστάσεων, για παράδειγμα μέσω έργων εντός των τοπικών κοινοτήτων για την αντιμετώπιση επίκαιρων ζητημάτων.
3. Ενίσχυση της εργασίας των νέων, προκειμένου να αναπτυχθούν οι ικανότητες των νέων όσον αφορά τη δημοκρατική κουλτούρα και παροχή ενός φόρουμ για την ενεργό συμμετοχή τους στην κοινωνία από νεαρή ηλικία.

Σε επίπεδο κράτους μέλους:

4. Χρηματοδότηση της αγωγής του πολίτη στο πλαίσιο της τυπικής και της μη τυπικής εκπαίδευσης και από κοινού δημιουργία των προγραμμάτων σπουδών σε συνεργασία με τις οργανώσεις της νεολαίας.
5. Βελτίωση της διαθεσιμότητας χώρων για νέους, χωρίς αποκλεισμούς, δημιουργία κόμβων πληροφόρησης που θα λειτουργούν από κοινού με τους νέους και δημιουργία και συντονισμός διαδικτυακών πλατφορμών με στόχο την ενημέρωση σχετικά με θέματα που αφορούν τη νεολαία και τη διεύρυνση της συμμετοχής.
6. Αναγνώριση της αξίας των ικανοτήτων και των δεξιοτήτων που αποκτώνται μέσω των κοινωνικομορφωτικών δραστηριοτήτων για τους νέους, του εθελοντισμού, της μη τυπικής εκπαίδευσης και της άτυπης μάθησης και σε οργανώσεις νεολαίας και επικύρωσή τους.
7. Αναγνώριση του ρόλου των εθνικών ιδρυμάτων —πολιτιστικών, εκπαιδευτικών, κυβερνητικών— στη διασφάλιση ότι οι πληροφορίες σχετικά με τα προγράμματα και τις πολιτικές για τη νεολαία είναι εύκολα διαθέσιμες στους νέους, συμπεριλαμβανομένων των υποεκπροσωπούμενων και των μειονοτικών ομάδων.

Σε επίπεδο ΕΕ:

8. Ενίσχυση και προώθηση των προγραμμάτων της ΕΕ για τη νεολαία και αντιμετώπιση των υφιστάμενων εμποδίων, όπως τα οικονομικά εμπόδια, προκειμένου να διευρυνθεί η συμμετοχή και να δοθεί η δυνατότητα σε περισσότερους νέους, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που προέρχονται από μειονεκτούσες ομάδες, να αποκτήσουν εμπειρία στο εξωτερικό εντός της ΕΕ· και να αναγνωρίσουν την εμπειρία αυτή και με ακαδημαϊκές μονάδες.

9. Βελτίωση της προσβασιμότητας των πληροφοριών σχετικά με τα προγράμματα της ΕΕ για τη νεολαία, ιδίως μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης που χρησιμοποιούν οι νέοι.
10. Αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης, της πόλωσης και των εγκλημάτων μίσους.

II. Συστάσεις σχετικά με την ενδυνάμωση, την ηγεσία και τη δημοκρατική συμμετοχή των νέων

Σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο:

11. Στήριξη της δημιουργίας και της διαφύλαξης διατομεακών δημοκρατικών χώρων για τους νέους και από τους νέους, ώστε να διασφαλιστεί ότι οι φωνές των νέων εκπροσωπούνται επίσημα, συνεχώς και μόνιμα στον κύκλο χάραξης πολιτικής, διασφαλίζοντας ότι τέτοιοι χώροι υπάρχουν τόσο στις αστικές όσο και στις αγροτικές περιοχές.
12. Συμπερίληψη των αποτελεσμάτων των τοπικών και περιφερειακών διαλόγων και πρωτοβουλιών διαβούλευσης στη διαδικασία λήψης αποφάσεων σε τοπικό/περιφερειακό επίπεδο και εφαρμογή των μηχανισμών συνεχούς συμμετοχής και όχι μεμονωμένων πρωτοβουλιών.
13. Εξασφάλιση επαρκούς και βιώσιμης οικονομικής και επαγγελματικής στήριξης στα κέντρα νεολαίας και στις οργανώσεις νεολαίας, ιδίως σε όσους εργάζονται με μειονεκτούσες ομάδες.
14. Προώθηση και ενίσχυση του αντίκτυπου των υφιστάμενων τοπικών συμβουλίων νεολαίας και δημιουργία νέων, ανάλογα με τις ανάγκες, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι ηγούνται από νέους με διατομεακές δημοκρατικές αρχές και ότι τους παρέχονται συγκεκριμένα εργαλεία ώστε να συμβάλουν στη διαμόρφωση των σχετικών πολιτικών.
15. Χρήση του μηχανισμού συμμετοχικής κατάρτισης προϋπολογισμού για την ενίσχυση της οικειοποίησης των νέων.

Σε επίπεδο κράτους μέλους:

16. Επέκταση ενός ασφαλούς και φιλικότερου προς τους νέους χώρου της κοινωνίας των πολιτών και προστασία των ατομικών και πολιτικών δικαιωμάτων των νέων.
17. Αύξηση της βιώσιμης και διαρθρωτικής χρηματοδοτικής στήριξης προς τις οργανώσεις νεολαίας, ώστε να μπορούν να προωθήσουν περαιτέρω τη συμμετοχή των νέων στον δημοκρατικό βίο και να ενισχύσουν τις δεξιότητες που σχετίζονται με την ιδιότητα του πολίτη, σε πνεύμα αλληλεγγύης και ένταξης.
18. Συνεργασία με τα τοπικά και περιφερειακά κλιμάκια των οργανώσεων της νεολαίας για την ανάπτυξη της αξιολόγησης του αντικτύπου της ΕΕ από τη σκοπιά της νεολαίας¹, με παράλληλη συμμετοχή των νέων στις διαδικασίες χάραξης πολιτικής και διασφάλιση των μέτρων μετριασμού σε περίπτωση που οι νέοι επηρεαστούν αρνητικά από τη νέα πολιτική.

¹ Η αξιολόγηση του αντικτύπου της ΕΕ από τη σκοπιά της νεολαίας είναι ένα εργαλείο εκτίμησης επιπτώσεων που διασφαλίζει ότι οι νέοι λαμβάνονται υπόψη όταν αποφασίζονται νέες πολιτικές και νόμοι. Επιτρέπει τη δημιουργία καλύτερων πολιτικών, μακροχρόνιων και αποτελεσματικών, μειώνοντας παράλληλα τις ανισότητες και λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες τόσο των σημερινών όσο και των μελλοντικών γενεών.

19. Συνεργασία με αντιπροσωπευτικές φοιτητικές οργανώσεις και συνδικαλιστικές οργανώσεις, διευκολύνοντας επίσης τη δημιουργία τους όταν δεν υπάρχουν.
20. Εξέταση του ενδεχομένου μείωσης της ηλικίας ψήφου προκειμένου να ενθαρρυνθεί και να προωθηθεί η δημοκρατική συμμετοχή των νέων, σε συνδυασμό με την επαρκή πολιτική εκπαίδευση για την περαιτέρω στήριξη της συμμετοχής στις εκλογές.

Σε επίπεδο ΕΕ:

21. Στήριξη των κρατών μελών και των τοπικών και περιφερειακών αρχών στη δημιουργία φιλικών προς τη νεολαία δημοκρατικών χώρων σε συνεργασία με τους νέους, προκειμένου να ενισχυθεί ο ηγετικός ρόλος των νέων και να διασφαλιστεί η συμπερίληψη ζητημάτων που έχουν σημασία για τη νεολαία.
22. Παροχή πολυγλωσσικής υποστήριξης για την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών με οργανώσεις νεολαίας, ιδίως εκείνες που εργάζονται με τους πλέον ευάλωτους νέους.
23. Αξιοποίηση των διδαγμάτων που αντλήθηκαν στο πλαίσιο της Διάσκεψης για το μέλλον της Ευρώπης για την περαιτέρω επέκταση των συμμετοχικών μηχανισμών και των μηχανισμών διαβούλευσης με τους νέους και πλήρης αξιοποίηση των ήδη υφιστάμενων μηχανισμών, όπως ο διάλογος της ΕΕ για τη νεολαία και διασφάλιση ότι τα αποτελέσματα παρακολουθούνται και λαμβάνονται υπόψη κατά τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων.
24. Επιβολή των αρχών της απασχόλησης με αξιοπρεπείς πληρωμές, οι οποίες θα διασφαλίσουν ότι η νεολαία της Ευρώπης μπορεί να αποκτήσει υψηλής ποιότητας εργασιακή εμπειρία εντός των ευρωπαϊκών και πολιτικών θεσμών υπό ασφαλείς και δίκαιες συνθήκες· προώθηση της διατομεακής συμμετοχής των νέων στη χάραξη της ευρωπαϊκής πολιτικής.

III. Συστάσεις σχετικά με την πρόσβαση στις νέες τεχνολογίες και την ψηφιοποίηση

Σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο:

25. Ενίσχυση της ψηφιακής ετοιμότητας των σχολείων και παροχή κατάρτισης σε εκπαιδευτικούς και μαθητές για τη βελτίωση των ψηφιακών δεξιοτήτων, του γραμματισμού στα μέσα επικοινωνίας και της κριτικής σκέψης, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη χρήση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
26. Ανάπτυξη υπηρεσιών ελεύθερου δανεισμού ψηφιακών συσκευών, σε δημόσιους χώρους, όπως βιβλιοθήκες ή δημοτικά κτίρια και σε σχολεία, προκειμένου να διευκολυνθεί η πρόσβαση σε νέες τεχνολογίες και να υποστηριχθεί η προσέγγιση της μάθησης στην πράξη.

Σε επίπεδο κράτους μέλους:

27. Εξασφάλιση οικονομικά προσιτής συνδεσιμότητας υψηλής ταχύτητας στο διαδίκτυο για όλους, συμπεριλαμβανομένων των λιγότερο ανεπτυγμένων, απομακρυσμένων ή αγροτικών περιοχών και ιδίως για τα επίσημα και άτυπα εκπαιδευτικά ιδρύματα,

- συμπεριλαμβανομένων των κέντρων νεολαίας, εάν είναι αναγκαίο με συμφωνίες με τοπικούς παρόχους υπηρεσιών διαδικτύου.
28. Διασφάλιση ότι οι νέοι μπορούν να συμμετέχουν στη δημοκρατία μέσω ψηφιακών εργαλείων που είναι ασφαλή, εύκολα προσβάσιμα, απεριόριστα και φιλικά προς τον χρήστη.
 29. Εξέταση εναλλακτικών μεθόδων ψηφοφορίας, όπως η ηλεκτρονική ψηφοφορία, ώστε να καταστεί δυνατή η ευρύτερη συμμετοχή μέσω της άντλησης διδαγμάτων από τις βέλτιστες πρακτικές.
 30. Σχεδιασμός και έγκριση πολιτικών, στρατηγικών και νομικών πλαισίων που στηρίζουν την ψηφιακή ευημερία των νέων, μεταξύ άλλων όσον αφορά την προστασία των δεδομένων, την ασφάλεια στο διαδίκτυο και την προστασία από τις διακρίσεις στο διαδίκτυο και τη ρητορική μίσους.
 31. Αντιμετώπιση του ψηφιακού χάσματος μεταξύ περιφερειών/πόλεων, διασφαλίζοντας παράλληλα τη δυνατότητα έκφρασης απόψεων με άλλους τρόπους και όχι μόνο μέσω ψηφιακών διαύλων.

Σε επίπεδο ΕΕ:

32. Χάραξη πολιτικών και νομοθετικών πλαισίων για την προώθηση της ιδιωτικής ζωής και της ασφάλειας στο διαδίκτυο και στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.
33. Προστασία της κοινωνίας των πολιτών και των οργανώσεων της νεολαίας από το να χαρακτηριστούν πολιτικά στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, ιδίως όταν επικρίνουν την κυβέρνηση στην εξουσία.
34. Διασφάλιση και ευαισθητοποίηση σχετικά με το γεγονός ότι οι νέες τεχνολογίες που βασίζονται σε αλγόριθμους και προγράμματα δεν είναι έντονα μεροληπτικές και δεν αναπαράγουν συμπεριφορές που εισάγουν διακρίσεις.

IV. Συστάσεις σχετικά με την ενσωμάτωση της διάστασης της νεολαίας στις πολιτικές και την πολιτική εκπροσώπηση

Σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο:

35. Εξασφάλιση τρόπων για ουσιαστική, αμερόληπτη και διατομεακή συμμετοχή των νέων στην τοπική κοινότητα, με ιδιαίτερη προσοχή στις αγροτικές περιοχές και στην τοπική πολιτική.
36. Ενίσχυση του διαλόγου μεταξύ των νέων και των τοπικών πολιτικών, διασφάλιση δράσεων παρακολούθησης και προώθηση πρωτοβουλιών που αποσκοπούν στην αποκατάσταση της εμπιστοσύνης μεταξύ των εκλεγμένων αξιωματούχων, των πολιτικών κομμάτων και των νέων πολιτών.
37. Εξέταση του ενδεχομένου να συμπεριληφθούν ψηφοδέλτια για νέους υποψηφίους στις εκλογές σε τοπικό επίπεδο και παροχή κατάρτισης και καθοδήγησης στους νέους ώστε να ενθαρρυνθούν να θέσουν υποψηφιότητα στις εκλογές.

Σε επίπεδο κράτους μέλους:

38. Εξασφάλιση τρόπων για την ουσιαστική συμμετοχή των νέων στην εθνική πολιτική, για παράδειγμα μέσω της αναγνώρισης και της συνεργασίας με τα Εθνικά Συμβούλια Νεολαίας και τα δίκτυά τους.
39. Προώθηση της συνεργασίας με τους κλάδους της νεολαίας των πολιτικών κομμάτων και των μη κυβερνητικών οργανώσεων νέων, ώστε να ενισχυθεί περαιτέρω η συμμετοχή στις εκλογές και η πολιτική δέσμευση γενικότερα, και να διασφαλιστεί η συμπερίληψη των συμφερόντων των νέων στα πολιτικά προγράμματα, μεταξύ άλλων μέσω διαβούλευσης με σχετικές και αντιπροσωπευτικές οργανώσεις νέων.
40. Εφαρμογή τεκμηριωμένων πολιτικών για τους νέους σε όλα τα επίπεδα και αύξηση της χρηματοδότησης για την έρευνα σε θέματα που αφορούν τους νέους και διασφάλιση της διαφανούς συλλογής δεδομένων ανά φύλο και ηλικία.
41. Αύξηση των επενδύσεων σύμφωνα με τις προτεραιότητες των νέων σε εθνικό επίπεδο, ιδίως για τις μειονεκτούσες ομάδες.
42. Ενίσχυση του διαλόγου και του συντονισμού μεταξύ των υπουργείων που είναι αρμόδια για τα θέματα που αφορούν τους νέους, ώστε να βελτιωθεί η αποτελεσματική χάραξη και αξιολόγηση πολιτικής.
43. Εξέταση της ύπαρξης ψηφοδελτίων πολιτικής εντολής για νέους που θα δώσουν χώρο στους νέους στην επίσημη πολιτική σκηνή και συμπερίληψη ειδικών επιδιώξεων για νέους στο πολιτικό πρόγραμμα των πολιτικών κομμάτων.
44. Ενίσχυση της ανάπτυξης και της χρηματοδότησης των κεντρικών και πολιτικών οργανώσεων των νέων, καθώς και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών σε εθνικό επίπεδο.
45. Διασφάλιση της προσβασιμότητας των πληροφοριών και μέσω διαδικτυακών πλατφορμών, σχετικά με τις διαδικασίες ψηφοφορίας και εξέταση του ενδεχομένου στοχευμένων εκστρατειών που απευθύνονται στους νέους, ιδίως πριν από τις εκλογές, με ειδικά ενημερωτικά δελτία για όσους ψηφίζουν για πρώτη φορά.

Σε επίπεδο ΕΕ:

46. Προώθηση της ανταλλαγής απόψεων και της συλλογής δεδομένων σχετικά με τον αντίκτυπο της μείωσης της ηλικίας ψήφου στα 16 έτη, καθώς και της μείωσης της ηλικίας προκειμένου να θέσει κανείς υποψηφιότητα.
47. Ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των κεντρικών οργανώσεων νεολαίας της ΕΕ και των τμημάτων νεολαίας των πολιτικών κομμάτων της ΕΕ.
48. Θέσπιση του μηχανισμού της αξιολόγησης του αντικτύπου της ΕΕ από τη σκοπιά της νεολαίας προκειμένου να διασφαλιστεί ότι όλη η νέα νομοθεσία και πολιτική της ΕΕ υπόκειται σε εκτίμηση επιπτώσεων επικεντρωμένη στη νεολαία, συμπεριλαμβανομένης της διαβούλευσης με οργανώσεις νεολαίας και εμπειρογνώμονες της νεολαίας σε επίπεδο ΕΕ και της ανάπτυξης μέτρων μετριασμού σε περίπτωση που διαπιστωθεί αρνητικός αντίκτυπος.
49. Επένδυση σε συγκεκριμένες προσπάθειες, όπως σε μακροπρόθεσμες, στοχευμένες εκστρατείες, για την αύξηση της συμμετοχής των νέων στις εκλογές για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και εξέταση του ενδεχομένου συμπερίληψης ψηφοδελτίων για νέους υποψηφίους στις εν λόγω ευρωπαϊκές εκλογές.